

החובל פרק שמיני בבא קמא

צ.ב.

עין משפט
גד מצוה

יכול אפי' מעולה דמיים. לוקויה יותר מפירות יהא סרק קודם לו:
ס"ל רק. מיעט הקדמה: **מקוריייהו.** מקור שלהן ועיקרן (ש) ל"א הבא
לי קור שהוא רך לאכול וגדל סביב שרשיו כלומר כלה עיקרם מפני
שמפסק ונאכל את הקור: **גופני קני דיקני.** מדמי היין יכולין
לנו לקנות קרקעות ואילו דקלי לא
קני גופני אין שבחן עולה אלא לדבר
מוטע: **בתנאי אע"פ שהוא נוסף**
לו כו. סתמא היא ולא ר"י עקיבה
קאלת לה: **על מנה לפטור.** בגמ' (נב)
מפרש לה: **גב' כל אלו שאמרו.**
קלע מנה ומתאים וד' מאות דמי
זושת הן: **אזל לער.** שדואג על
זושמו אינו נמחל לו: שסיס לו
לנמור. דרך ארץ ולא למד מדקאמר
ליה רחמנא נביא הוא דמשמע אין
מנש בדברין ורואי אמה ליהרג:
שכנס וזע. שזמני אשה לא יכולה
לפלוט: **פי טעמא.** קצב הגדולים
לפנות: **פקד.** מדלל כתיב ויפקד
את שרה וכתיב פקד משמע פקד
כבר תחילה לאצנימן: **בדיי הווא**
לקי כרצא. קוף הגדל אכל הכרוב
כשבא לעקרו פעמים שנעקר הכרוב
עמו ונמאל לוקה כשבילו. כלומר
שכיני רשע ולוקין עמו: **כולנס פשעס.**
אף הנביא כזשע: **עד אנה מאנשא.**
ומשה וזהרן כלל: **אוסס שופפלו**
שמוסס. צברכת משה' דן זבולון גד
ואשר ונפתי הודיעך הכמוז שחלשים
שכולין היו ותיכין חזוק לפיכך כפל
את שמש לחוקסי ואתן הביא יוסף
לפני פרעה כדי שלא יצורו אותם
להיות רשע ולוקין עמו: **ולטרמיס:** כל
השצטיס ילאו עלמזמתיס ממנצריס
ונקצרו בצרך ישראל שנארט והעליטס
את עלמזמי מזה אתכס (שמות יג)
משמע שאף עלמזמתס הטלו ולא נכתב
יוסף אלא להודיעך שכחו של משה
שכל ישראל נתעסקו צדיק והוא
עסק צמנוס: **מגוגלין צארון.** לא
היה שלדו קיימת ומחוכרת מפני ניוו
דקאמר ליה ליעקב אס ל' אציאנו
אלין ומטאמי לך כל הימים
(בראשית מג) ואע"פ שנתקיים התנאי
נפקא לן כזשע מכוח (דף יב):
מי גרס לראובן כו. מדרש אגדה
הוא צמנמחט' מכיון שהודה יהודה
ואמר לרעה ממני עמד לראובן ואמר
אני צבללתי יועי אבי: **לשפא.**
נכנס כל עמס ונתחצר למקומו שף
משס. לשפא אשליייה שדו"ש צלע"ו
כנו שף מדוכתיס (חולין דף מז):
אליבא דהלפסא. לא היה מסמייעא
מילתא לנימר מילתא דתהוי הלכתא
כוותיה: **לא הוס סלקא לים.** כלומר
לא היה עולה צדו לנימר שמעתתא
אליבא דהלכתא: **הסלון והכורין**
נוטנין לפסן. והעשירים לא היו
נותנין קלתומיהן לכהן: **נצריס:** שצטיס:
וטמנא

תורה אור השלם

1. ונתת הקשב אשת האיש כי נביא הוא ויתפול בערך ונתה ואם איקר משיב דע כי מות נמות אמה ובל אשר לק: בראשית כ ז
2. ויתפול אברהם אל האלהים וירא אלהים את אבימלך ואת אשתו ויאמרהו וילדה: בראשית כ ז
3. ויאבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הניג גם צדיק תהרג: הלא הוא אמר לי אחתי הוא והיא גם הוא אמרה אני הוא בתמי לבבי ובנקן כפי עשיתי זאת: בראשית כ ד-ה
4. כי עצר עזר? בעד כל רחם לבית אבימלך על דבר שרה אשת אברהם: בראשית כ יח
5. והי שב את שבות איוב בהתפללו בעד רעהו יוסף? את כל אשר לא יצו למשנה: איוב כבי
6. והי פקד את שרה באשר אמר וישע? לשרה כאשר דבר: בראשית כא א
7. לקח תרבינו אלי כלכם פשעכם בי נאם ידמיוו ב כט
8. ויאמר ה' אל משה עד אנה תבטא לשומר מצותי ותורתי: שמות טו כח
9. ומקצה אנון לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה: בראשית מז ב
10. יחי ראובן וגל ימת ויהי מתויו מספר: דברים לג ו
11. וזאת ליהודה ויאמר שמע? קול יהודה ויאר עמו וביאצא דין רב לו ועור מפרין תהיה: דברים לג ז

ברייתא

1. ואתה רבי אבימלך אתה לא ידעת: בראשית כ ז
2. ואתה רבי אבימלך אתה לא ידעת: בראשית כ ז
3. ואתה רבי אבימלך אתה לא ידעת: בראשית כ ז
4. ואתה רבי אבימלך אתה לא ידעת: בראשית כ ז

רבינו הגנאל

יכול אפילו אינן סרק מעולה בדמים מאלכ הכרות אינן סרק ותניה אילן מאכל, למי לומי רב. וקיימא לו אין ורקי מיעוטי, שמע מיה מותר להניח אילן סרק אם הוא מעולה בדמים ולכרות בבנין המצוי חסא מאכל. ושמאל ארוב חסא קצרו אילנות משום דמכתב אילנות טובים אהן. וכוונת דין אתה. לא אסרה אלא במקום דליכא ספידא אבל היכא דאיכא ספידא שרי. (אף על פי שנתן לו כל ממון שבעולם, אינו נמחל לו עד שיבקש ממנו כולי. ת"י חל ליהודה ויאמר שמע? קול יהודה ויאר עמו וביאצא דין רב לו ועור מפרין תהיה: דברים לג ז)

רבנן ולמשקל ומיטרר בהדי רבנן
ויעור מצריו תהיה אמר ליה רבא
עניותא אמר ליה דתנן
ערבה קלופה הסלים והכבירים
נותנים לכהן: נצריס: שצטיס:
וטמנא

למחר אייתי ר' מקוריייהו. משמע גופני עדיפי מדיקלי ותימה דבהאשה שפלו לה נכסיס (במזנות עט. וחס ד"ה אלני) אמר גדי נפלו לה כספיים ילקח בהן קרקע דיקלי ואלני דקלי אלני וגופני אלני אלמנא גופני גריעי אפילו מאלני דגריעי מדיקלי וי"ל דגפניס כשארס טורח לומר ולתמן הכרס י' בהן ריוח גדול אזל צנכסי אשמו אס היה קונה גפניס מתוך שצריכיס הולאה מרובה לא היה הצעל חושש להוליא על נכסי' והיו הולכין לאיצוד לפיכך טוב לקנות דקלים שאין צריכין יציאה וממילא אחי זהו שצחא וטוב הוא לשניהס ועוד מפרש ר"ם בהמוכר את הספיה (צ"ב פג. וס ד"ה מתקיף) דפירי דיקלא מתקיימין טפי מאלני וגופני וצנכסי מלוג של אשה צעינן דבר המתקיימין יומר:

כאשר אמר אברהם אל אבימלך.
לאו צהרין משמע ששרי המלכיים ציטרו את שרה מפסח שלפניו אלא ילדה צרות כמו שהתפלל על אצנימן: **אליו הנכפדין בשמות.** צברלשית רבה יש איפכא שהנפליס גצוריס היו כמו יהודה שנקבל: **מי גרס לראובן שהודה יהודה.** אע"ג דלמנ צמדש ויש צרונ אל הבור מלמד ששט משקן ומתענימו צבלל יועי אצי חה היה קודם דמעשה תמר מכל מקום לא הודה צצריס עד אשר שהודה יהודה: שיתין

לא בעי אהדורי אמר רבי שמואל בר
אשת האיש מכל מקום ודאמר
הוא אמר לי אחותי היא והיא גם היא
לימד אכסנאי שבא לעיר על עסקי
עסקי אשתו שואלין אותו אשתך היא
שהיה לו ללמוד ולא למד: **כי עצר**
הללו למה אחת באיש שכבת זרע
תנא שתיים באיש שכבת זרע
ולידה רבינא אמר שלש באיש
כאשה שכבת זרע ולידה וקמנים
ר' ינאי אפילו תרנגולת של בית
רביה בר מרי מנא הא מילתא דאמור
חבירו והוא צריך לאותו דבר
את שבות איוב בהתפללו בעד
אמינא מהכא ויתפול אברהם אל
אשתו ואמהותיו וגו' וכתוב
אמר אברהם אל אבימלך
דאמרי אינשי בהדי הוצא לקי
פשתים בי נאם ה' אמר ליה
אנה מאנתם לשמור מצותי
ומקצה אחיו לקח חמשה
אותן שהוכפלו בשמות יהודה
דאיכפל ר' דאמר ר' שמואל בר
ראובן ואל ימות ויהי מתיו
שהיו ישראל במדבר היו
משה ובקש רחמים אמר
יהודה ה' מיד שמע ה'
מסקי למתיבתא דרקיעא
רבנן רב לו לא היה סליק
עניותא אמר ליה רבא
ערבה קלופה הסלים והכבירים
נותנים לכהן: נצריס: שצטיס:
וטמנא

כאשר אמר אברהם אל אבימלך.
לאו צהרין משמע ששרי המלכיים ציטרו את שרה מפסח שלפניו אלא ילדה צרות כמו שהתפלל על אצנימן: **אליו הנכפדין בשמות.** צברלשית רבה יש איפכא שהנפליס גצוריס היו כמו יהודה שנקבל: **מי גרס לראובן שהודה יהודה.** אע"ג דלמנ צמדש ויש צרונ אל הבור מלמד ששט משקן ומתענימו צבלל יועי אצי חה היה קודם דמעשה תמר מכל מקום לא הודה צצריס עד אשר שהודה יהודה: שיתין

את עלמזמי מזה אתכס, עם עלמזמיס, והיו עלמזמי כל השצטיס שלקן קיימת ויהיה צריכו מתפרקין ומתגלגלין צארון, על מנא הווא כל (סו"ט ח). מי גרס לראובן שירדה. כמעשה יועי אבי, יהודה. שהודה כמעשה תמר, וכן היה מסורת צדיקים, ומרש אגדה ד' צמנמחט כשחזר יודה נצקס ממני עמד לראובן ואמר צבללתי יועי אפי, פקד יחי לראובן, שלקו קיימת כלילי הו, ח' חלת ליהודה שהוא מתגלגל (סו"ט). לשפא. למקום שנתקן משס, כמו דשף המזמיה (סו"ט) נכנסו עלמזמי למקום צמורס ששפוי משס (סו"ט). למתיבתא דרקיעא. לשא ולקין של שאר היכמוס (סו"ט) ולממשקל (סו"ט) יחי רב לו לא היה צריכני לעמנו נגד מצריו (סו"ט). אליבא דהילכתא. לא היה זוכה לדבר נכסיס ומתקבל (סו"ט).

הוא שאלו אברהם על עסקי איכילה ושתיה אלא על עיסקי אשתו. מיכן אמרו בן נוח נהרג שהיה לו ללמד ממעשה אבימלך ולא למד. פירי, שלוש עצירות באיש שכבת זרע כשמטעו, קטנים השתנה מי רגלים ופי טבעת במקום הוצאת הרעי, מוסף באשה פתיחה בעת הלידה. כ'י אשה כי תוריע וילדה וכו' אם אשה מורעת תחילה. כל אלו השמועות שאמ' ליה רבא לרבה בר מארי דברי הגדה הן, ופושטין הן.

קד א מיי פ"ו מה' מלכס הלכה ח סמנ לאלון רטו:
קח ב מיי פ"ה מה' סובל ומזיק ה' ט ופ"ב מה' משובה ה' ט סמנ עשין ע טו"ש ח"מ ס"י מכל ספ"א:
קו ג מיי שס הלכה י ופ"ו מהלכות עדות הלכה ו ופ"ב מהלכות מצוה הלכה י טו"ש ע שס טו"ש ח"מ ס"י מיי ס"י מ"ו ספ"א ב"ב"ג:
קד ד ה מיי פ"ה מה' סובל ומזיק הלכה יא סמנ עשין ע טו"ש ח"מ ס"י מיי ס"י מ"ו ספ"א ב"ב"ג:
קח ו ד מיי שס סמנ טו"ש ח"מ ס"י שפ ספ"א ח:
קכ ח מיי שס הלכה יג טו"ש ע ספ"א ב"ב"ג:
קכ ט מיי פ"ו מהלכות מלכס ה' ח סמנ לאלון רל"ג:
קיא ז מיי פ"ג מה' צמורס ה' ח סמנ עשין קלט:

הגהות הב"ח

(א) נב' ללחון שורה יהודה שפע כליל וזמית מיד נמקת: (ב) רש"י ד"ה מקוריייהו מקור שלהן ועיקרן כלומר בלה עיקרם מפני שמפסיד ל"א הבא לי וכו' שרשיו ומאלכ את הקור כליל:

לעו רש"י

אשליייה שדנ"א [נאישלוישדור"א] מקום הנקט. פקד.

מוסף רש"י

קדע את כסותי שבר את כדו חייב. דהיי קלמך ליה אס מלכה קדע ושלס אזל פיטח לו על מנמ, פסור (יעו"ד) ב. הדי הוצא לקי רבכא. משל הדינו הוא, על ידי הכשעים מתגנין כש. ושמחו זו בוח.) חלכס פשעמם בי. אף חדיקיס ממשעמ ידמיה ב (סו.) אותן שהוכפלו בשמות. שואמן שכלם משה שמתין סס השלשס ואתן היא לפני פרעה, ואתן שהוכפלו שמו אל הוכפל משוס חלשות אלס טעס יס צבלל (בראשית חו. ז) עייש שריח בספרי, ושבברי פירשו אותן שלא כפל שחחוח. מאי דכתיב יחי ראובן כו' וזאת ליהודה. אין לך צברכת כל השצטיס מתחלת חלת כוון מוח (סו"ט ח) מה חלש לפסון יהודה ללחון ומה רחא להתחיל צברכת יהודה ללחון חלת ליהודה, אלא לפי שיהיו עלמזמי כל השצטיס שלקן קייס ועל יהודה מתגלגלין. אמר לשון יחי ראובן, כלומר לראובן שלקו קיימת כלילו הוא יחי חלת יהיה ליהודה. סהס מתגלגלין (סו"ט ח). עצמותיו של יהודה מתגלגלין. עלמותן של השצטיס העלו ממזריס, והוא שאלמ יוסף והעליטם

לומיטרר. ינאי רב לו. יחל לו נלחון לרבי ריבו, והאי דכתיב ידו לשון מלמחה הוא מלמחה של מורה